וגזרו רבנן קטנה וכו'. וגבי גיורת קטנה לא גזור משום דלא שכיחא: **מכלל דהואי.** בתמיה. וכי מעשה כזה אירע בימי חכמים והא שניס שקידשו קתני ולא תני מעשה: **אלא להוראת שעה היתה.** (א) ולא היתה דלא גזרינן בה מ"ט חילוף לא שכיח: **חוץ מגיורת ומשוחררת גדולה.** מדקתני בהאי חוץ גדולה מכלל דצריכות להמתין דקאמר בגדולות קמייריי: **גיורת ומשוחררת גדולה דשכיחא בהו זנות לגזור.** שימתינו כדי להבחין בין זרע שנזרע שלא בקדושה לזרע שנזרע בקדושה: **הוא דאמר רבי יוסי.** דלא גזר כדמפרש טעמא דאשה מזנה מתהפכת כדי שלא תתעבר. ומיהו בישראלית גזר שמואל זנות אטו נשואין שמתעברת ולא סבר כר' יוסי דלא גזר בהו כדאמר לקמן באושה ומפותה אבל בגיורת לא גזור זנות שבנכרית משום נשואין דבנכרית דאפילו גיורת נשואה כיון דדעתה לאיגיורי מתהפכת נמי כדי להבחין בין זרע קדושה לזרע שלא בקדושה כדלקמן: **מנטרא נפשה.** וממטיא מוך בהדה ומזומן לה: **אלא יוצאה בשן ועין.** דלא הוי ידעת מעיקרא דעתידה להשתחרר לא מיטרחא ומזדהרא לאתויי מוך בהדה: **אנוסה ומפותה.** ישראלית והרי אונס ממילא הוא ואין לה מוך: **מהפכת.** ואף יוצאה בשן ועין נמי ליכא השתא למפרך דכיון דהיפוך קל הוא לה ואין בו טורח מתהפכת היא דכל אשה מזנה אינה רוצה להתעבר: **להנות.** בנות כהנים: **ישראלים נא.** בתמיה. הואיל ואשת כהן היא אפילו בת ישראל נמי אסורה לבעלה כהן: **נשי הכנים.** אם בעליהן כהנים נפסלו להן דאשת כהן שנאנסה אסורה לבעלה: **נשי ישראלים נא.** בתמיה. וכי אם בעליהם של אלו ישראלים מי לא מיפסלו נמי לכהונה שאם ימותו אלו לא יגשו לכהנים: **והאמר רב עמרם בו' ואנהרינהו לעיינין ממתניתין.** כלומר הביא לנו ראיה ממשנתנו. ואותה משנה לקמן בהבא על יבמתו (דף נו.): **אשת ישראל שנאנסה אף על פי שמותרת לבעלה.** מוהיא לא נתפשה (במדבר ה) הא נתפשה מותרת אפ"ה פסולה לכהונה אם ימות בעלה: **אם היו להנות.** בנות כהנים ואפילו נשואות לישראל דלא מהני האי זנות לאסרן לבעליהן: **נפסלו מתרומה דבי נשייהו.** שאם ימות בעלה וזרע אין לה אינה שבה אל בית אביה כנעוריה דפסיל לה האי זנות כדתניא לקמן באלמנה לכהן גדול (דף סח.) כהנת לויה וישראלית שבא עליה גר עמוני בו' וליף טעמא מובת כהן כי תהיה לאיש זר) כיון שנבעלה לפסול לה פסלה ואע"ג דמותבינן ואימא נבעלה לפסול חייבי כריתות ומשנינן כי תהיה כתיב הכי הוייה אלמא זנות דחייבי כריתות לא פסיל מאכילת תרומה הא הדר מייתינא התם קרא אחרינא כי תהיה אלמנה וגרושה) למעוטי כותי ועבד שאין לו אלמנות וגירושין בה ומההוא קרא נמי נפקא לן חייבי כריתות דהא אין לו אלמנות וגירושין בה ומעיקרא פרכינן הכי ואימא חייבי כריתות ולא חייבי לאוין:

הדרן עלך ארבעה אחין

חוץ מגיורת ושפחה משוחררת גדולה. והא דתניא בהחולץ (לקמן דף מב.) לפיכך גר וגיורת צריכין להמתין שלשה חדשים כר' יהודה אומר דחייש שמא לא נתהפכה יפה ח"ק ר"נ אפילו כרבי יוסי וה"ק לפיכך גר וגיורת צריכין להמתין אם ידוע שנבעלה ולא נתהפכה ועוד אר"י דיש לחלק דלא מינטרא נפשה כלל כשמתגיירת עם בעלה כיון שכל הזרע מאותו איש ואין חושש להבחין בין זרע שנזרע מבעלה זה בקדושה לשלא נזרע בקדושה:

גיורת ומשוחררת דשביחא (ב) לגזור. פירוש לגזור שיהיו צריכות להמתין ולא לגזור אטו בת ישראל קאמר דמהא לא הוה משני מידי: **אשה** מזנה מתהפכת. וכן גיורת ומשוחררת כיון דדעתה לאיגיורי אבל יולאה בשן ועין מודה בה רבי יוסי: **כהנות** אין ישראלית לא. ובכתובות (דף נא.) גבי הא דתנן ובכהנת אהדדינהו למדינתא לא דייק הכי אלא דוקא הכא משום דכי משני אימא נשי כהנים אכתי אית ליה פירכא אחריתי נשי כהנים אין נשי ישראלים לא: **אע"פ** שמותרת לבעלה פסולה לכהונה. פי' בקונט' טעמא דשמעתין משום ובת כהן כי תהיה לאיש זר ולר"י נראה דמבת איש כהן לא שמעינן אשת איש וכל חייבי כריתות הנאסרות ע"י קדושין משום דלא הוי זר אלא מעיקרא והכי משמע בהבא על יבמתו (לקמן דף נו:) דקאמר רבא אשת כהן שנאנסה ובא עליה לוקה משום זונה ומשום טומאה ואי מבת כהן כי תהיה לאיש זר שמעינן נמי אשת איש א"כ יהא לוקה נמי מהאי קרא דלכהונה נמי אסורות מק"ו דלקמן בפרק אלמנה (דף סח: ושם) דלא חשיב לה התם אזהרה מן הדין אלא גילוי מלתא בעלמא הוא וה"ג משמע כן קא מדקאמר אף על פי שמותרת לבעלה פסולה לכהונה ואי פסולה מקרא דבת כהן פשיטא דאין לחלק בין אונס לרצון ואי היא גופה אתא לאשמועינן דשייך קרא דבת כהן בחייבי כריתות דע"י קדושין כיון דשייך בהו ממזרות אע"ג דלא הוי זר אלא מעיקרא אם כן לישמעינן הכי בהדיא וממילא ידענו דלא שייך בהאי קרא לפלוגי בין אונס לרצון באשת איש טפי מבשאר פסולי כהונה אלא (ג) לר"י נראה דפסולה מן הכהונה מטעם טומאה וזונה כדאמר בהבא על יבמתו (לקמן דף נו: ושם) ולגישנא דאמר התם דכל באונס לא מיקריא זונה פסולה לכהונה משום טומאה גרידא ומיהו קשה לר"י (ד) כיון דלא כתיב טומאה אאשת ישראל שנבעלה באונס דכתיב והיא לא נתפשה הא נתפשה מותרת אם כן אמאי פסולה לכהונה דבכלל איסור טומאה הוי בעל ובועל ותרומה וגם כהונה וכי שרי לבעלה תשתרי נמי לכהונה ואמר ר"י דהכוא קרא דלא נתפשה לא מיירי אלא בטומאה דבעל גרידא דנטמאה קמא אית לן לאוקמי לבעל ולעניין בעל שרי אונס בישראל אבל ונטמאה בתרא דנפקא לן מינה איסור תרומה וכהונה לא מפליג בה בין אונס לרצון בין אשת כהן לאשת ישראל ויש לאסור בכל עניין דכיון דאשכחן באשת כהן דאפילו באונס אסורה אין לנו לחלק בין אונס לרצון לעניין תרומה וכהונה אפילו באשת ישראל ומיהו גבי בועל אע"ג דלא כתיב ביה לא נתפשה יש לחלק בין אונס לרצון באשת ישראל דסברא הוא דלא נאסרה על הבועל אלא כשנאסרה על הבעל ולפי פר"י אין פסולה זונה לתרומה מקרא דבת כהן אלא שמא מטעם דכללא קרא בהדי חללה פסולה לתרומה כמו חללה ובפרק החולץ (לקמן דף מד: ד"ה הכא) כתב ר"י מזה: **הדרן עלך ארבעה אחין**

הדרן עלך ארבעה אחין

דמתרץ תלמודא דודאי מהתהפכת היא שלא תתעבר ואין טורח גדול בדבר: **אע"פ** שמותרת לבעלה פסולה לכהונה כדכתיב (ויקרא כב יג) ובת איש כהן כי תהיה לאיש זר כיון שנבעלה לפסול לה פסלה. ואע"ג דאמרינן לקמן (סח:) ואימא בחייבי כריתות אמר קרא כי תהיה בהנך דאית הויה ולא למעט חייבי כריתות אתא כדגלי קרא בתר הכא ובא כהן כי תהיה אלמנה וגרושה מי שיש לו אלמנות וגירושין בה וחייבי כריתות לית בהו אלמנות וגירושין אלא ה"ק ואימא חייבי כריתות ולא חייבי לאוין אמר קרא כי תהיה וגו' לרבות חייבי לאוין:

גליון הש"ס

גמ' והאמר רב עמרם. הא מילתא כעין זה לקמן דף נח ע"א ב"ב דף יג ע"ב: **שם** ואנהרינהו לעיינין. עיין לקמן דף ל ע"ב תד"ה היתה בת ישראל:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אלא וכו' היתה (ולא היתה) תא"מ וג"ב ס"א אין זה: (ב) תוס' ד"ה גיורת ומשוחררת דשכיחא **בה** זנות לגזור: (ג) ד"ה אע"פ וכו' אלא נראה לר"י: (ד) **בא"ד** ומיהו קשה לר"י **בר אברהם** כיון דלא כתיב:

מוסף רש"י

הגיורת כו' צריכות להמתין ג' חדשים. ואף על פי שקטנה אינה מתעברת, גזירה קטנה אטו גדולה (כתובות לז.). משמשת במוך. נותנת מוך לתחת בעילה ושותנת הזרע (שם). מנטרה נפשה. ומזומנת לה מוך (שם). אלא יוצאת בשן ועין. שפתה שסומת אדוניה את עינה ויצאה לחירות, מגיה הוא ידעה מעיקרא דמיפוק לחירות דמנטרא נפשה לזמן מוך לשמושה (שם). כל דממילא. מידי דליכא לאחדהורי ביה מעיקרא דמיפוק לחירות מודה ר' יוסי (שם). מתהפכת. שיצא הזרע ולא יקלוט והא אפילו במידי דממילא מלו למיעבד וכולן עושות כן (שם). ואנהרינהו לעיינין ממתניתין. ממשנתנו הביא ראיה לדבריו והאיר עיניו בה (לקמן נו:). אף על פי שמותרת לבעלה. דכתיב והיא לא נתפשה אמורה, הא נתפשה מותרת, פסולה לכהונה. אם מת בעלה לא תנשא לכהן (שם). הדרן עלך ארבעה אחין

תוס' חד מקמאי

אמר שמואל כולן צריכות להמתין שלשה חדשים חוץ מגיורת ומשוחררת גדולה וקטנה בת ישראל בזנות דזנות בקטנה [לא שכיח] אבל קטנה יוצאה בגט או במיתת הבעל צריכה להמתין שלשה חדשים יוצאה במיאון אין צריכה להמתין ג' חדשים ואף על גב דר"י ס"ל אנוסה ומפותה אינה צריכה להמתין ג' חדשים דאשה מזנה מתהפכת כדי שלא תתעבר וקי"ל דר' יהודה ור"ש הלכה כר"י הכא כיון דקאי שמואל באנוסה ומפותה כוותיה דר' יהודה מסתברא דהלכה כותיה בהא ואע"ג דאמרינן בשלהי פרק אלמנה לכהן גדול בנשואין חששו לזנות לא חששו דמשמע [דהלכה] כר' יוסי לתרומה קא' אבל לא ליוחסין אבל הגיורת ומשוחררת גדולה ס"ל לשמואל דכיון דדעתה לאגיורי מנטרא נפשה בין זרע כשר לזרע פסול כך פרש"י ז"ל והראב"ד פי' דבגיורת ומשוחררת איכא תרי ספיקא ספק זנתה ספק לא זנתה ואת"ל זנתה שמא נתהפכה יפה יפה אבל באנוסה ומפותה ליכא למימר אלא חד ספק ולפום האי טעמא יוצאה במיאון צריכה להמתין ג' חדשים ומאי דאמר שמואל דאמר כר' יוסי סבר לה כוותיה בחדא ופליג עליה בחדא ס"ל כוותיה בחדא בגיורת ומשוחררת גדולה ופליג עליה בחדא בבת ישראל ומסתברא דלית הלכתא לא כר' יהודה ולא כר"י אלא כשמואל וזה שלא כדברי הרב ז"ל ואף לדברי הרב אלפס בזנות הוא הלכה כר"א כל מן הנשואין כל הנשים אפי' קטנות ואפילו עקרות ואפילו איילונית לא ינשאו ולא יתארסו דגזרינן הא אטו הא. הא דתנן כהנות פסולות מן התרומה ה"ה לישראלית וה"ה לנשי ישראל דאשת ישראל שנאנסה אע"פ שמותרת לבעלה פסולה לכהונה אלא ה"ק אם היו כהניות נשואות לישראל פסולין לתרומה דבי נשייהו:

עין משפט נר מצוה

נג א מיי' פי"ח מהל' גירושין הלכ"ג סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן יג סעיף א:

נד ב מיי' שם הלכה כא טוש"ע אה"ע שם סעיף ה:

נה ג מיי' שם הלכה כב טוש"ע שם סעיף ו:

נו ד מיי' פי"ח מהלכות איסורי ביאה הלכה ז סמג לאוין קכח טוש"ע אה"ע סימן ו סעיף יא:

נז ה מיי' פי"ז מהלכות תרומות הל' ז והל' י:

תוספות ישנים

אבל קטנה בת ישראל אינה צריכה להמתין. פ"ה מדקאמר חוץ מגיורת ומשוחררת גדולה משמע דהאי דקאמר דבת ישראל צריכה להמתין מיירי בגדולה (מכלל) אבל קטנה אינה צריכה להמתין ולא נהירא דדלמא ה"ק וכולן צריכות להמתין אפילו קטנה חוץ מגיורת ומשוחררת ואף גדולה אינה צריכה להמתין י"ל דאי הכי הו"ל למימר אף גדולה אי הוה מיירי קודם לכן בקטנה א"ע מפרש הר"ם דהולה מלמא דשמואל היא ואיהו נמי קאמר ואזל וקטנה בת ישראל א"ל להמתין משום דפבר לה כר' יוסי. ולא הוי מכל וכל כר' יוסי דאי סבר לה כר' יוסי היכי אמור הגדולה בזנות וקאמר דצריכה להמתין הא רבי יוסי מתיר לקמן באנוסה ומפותה מיד לכן נ"ל דודאי בהא לא סבר לה כר' יוסי והוי טעמיה משום דגזר זנות אטו נשואין ואין להקשות בגיורת נמי נגזר זנות אטו נשואין דהא אפילו נשואין נמי שרי משום דמנטרא נפשה ומתהפכה כדמשמע לקמן ואע"פ דגזר אטו זנות דשביחא וגיורת אטו זנות דיוצאה בשן ועין דצריכה להמתין כדמשמע לקמן וי"ל דטעמא דשרי הוי משום דאשה מזנה מתהפכת במוך ולהכי שרי בגיורת ושבויה שמזמנת מוך ובוצאה בשן ועין לא שייך לומר כן וצריכה להמתין כמו שאפרש לקמן ומזנות דבת ישראל אסר דכיון דבת ישראל מזנה ואי אינה מזמנת מוך והשתא לא הוי טעמא דשמואל משום דגזר זנות אטו נשואין וגם אינו סובר טעם של היפוך ואינו רק אלא לר' יוסי: **אשה** מזנה מתהפכת שלא תתעבר. ופ"ה יוצאה בשן ועין מאי איכא למימר וי"ל שאני היפוך דקל ואם כן אף היא מתהפכת וא"ל דא"כ עיקר התירוץ חסר מן הספר. ועוד קשה שהרי ודאי אינה מתהפכת שהיא רוצה להוליד עבדים כיון שאינה יודעת כלום מתחלה שתצא לחירות מי ממילא בא אליה זה החירות לכן נ"ל דאי תקשי לך יוצאה בשן ועין מאי איכא למימר נאמר דביוצאה בשן ועין דממילא מודי ר' יוסי דצריכה להמתין דשמא מעוברת היא כי שמא לא נתהפכה ודאי מאונסה ומפותה נימא